

Η ματαιότης (Μοναχός Αρσένιος Σκήτη Κουτλουμουσίου Αγίου Όρους)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Πολλοί άνθρωποι ονομαστήκανε σοφοί ιδιαιτέρως στην προ Χριστού εποχή. Πράγματι τότες η σοφία ήταν στην πρώτη θέση που ο άνθρωπος ποθούσε να αποκτήσει. Αλλά και για να ακριβολογήσουμε ο σεβασμός προς τον Θεό υπερέχει της σοφίας. Όμως τότες στην αρχαία εποχή μόνον ο εβραϊκός λαός μπορούσε να πει ότι σέβεται τον αληθινό Θεό, τα δε άλλα έθνη της γης είχανε για θεούς τους δαίμονας, κατά τον προφητάνακτα Δαβίδ. Όμως κατά την διάρκεια τόσων πολλών αιώνων μόνον ένας άνθρωπος πάνω στη γη απέκτησε την περισσότερη σοφία από όλους τους ανθρώπους που γεννήθηκαν και θα γεννηθούν μέχρι της συντελείας του αιώνος. Και αυτός είναι ο προφήτης και βασιλέας Σολομών. Ο ίδιος ζήτησε από τον Θεό την σοφία για να κυβερνήσει τον αναρίθμητο λαό του Ισραήλ και ο Θεός όχι μόνο δεν του την αρνήθηκε, αλλά τον βεβαίωσε πως σε κανέναν δεν είχε δώσει τόση πολλή σοφία και ούτε ποτέ πλέον θα δώσει σε άνθρωπο περισσότερη ή και ίση σοφία σαν τον Σολομώντα.

Πολλοί βασιλείς προστρέχανε για να προσκυνήσουν και να θαυμάσουν τον βασιλέα Σολομώντα, αλλά ιδιαιτέρως για να ακούσουν και να ψηλαφήσουν τρόπον τινά οι ίδιοι αυτήν την σπουδαία και μεγάλη σοφία του Σολομώντος. Επιπλέον ήταν και ο πιο πλούσιος και ένδοξος βασιλιάς πάνω στην γη, μάλλον τον πλούτισε ο Θεός, όπως ο ίδιος του υποσχέθηκε πως όσο θα ζει δεν θα είναι κανείς βασιλιάς πάνω στην γη ενδοξότερος και πλουσιότερός του. Άκουσε και η βασίλισσα της Σαβά για τον Σολομώντα και πήρε την απόφαση να τον επισκεφτεί για να τον θαυμάσει, αλλά και να του θέσει πολύ δύσκολα ερωτήματα, για να πειστεί και η ίδια αν πράγματι έχει τόση σοφία όπως διαλαλούσαν οι φήμες παντού. Και φυσικά δεν άργησε η βασίλισσα να το διαπιστώσει και μόνη της όταν επισκέφτηκε τον βασιλιά. Και τόσο πολύ θαμπώθηκε, που αναγκάστηκε να πει πως αυτά που άκουσε μισή αλήθεια μόνον καλύπτανε, διότι όταν αντίκρισε την πραγματικότητα, έμεινε άφωνη και δεν ήξερε να βρει λόγια να εγκωμιάσει τον βασιλιά. Όσο για τα δύσκολα ερωτήματα που έθεσε η βασίλισσα στον Σολομώντα έμεινε πάλι εκστατική και έκπληκτη, διότι ο σοφός βασιλιάς απαντούσε με πολλή άνεση και ευκολία στα δυσνόητα ερωτήματα της βασίλισσας. Και η βασίλισσα της Σαβά δεν ήταν ένα απλούτσικο μυαλό ενός συνηθισμένου ανθρώπου, αλλά ήταν μια σοφή βασίλισσα και εννοείται πως τα ερωτήματα που έθεσε στον Σολομώντα δεν ήταν για όλους τους ανθρώπους. Όμως επαναλαμβάνουμε ο βασιλιάς απαντούσε στη βασίλισσα με τόση ευκολία και σιγουριά σαν να τα έβλεπε με τα σωματικά μάτια μπροστά του.

Αυτός λοιπόν ο μεγάλος και ανεπανάληπτος στη σοφία βασιλιάς Σολομών, αφού είδαν τα μάτια του τα πάντα, ό,τι αγαθό υπάρχει πάνω στην γη και μάλιστα όπως λέει και ο ίδιος πως τα απόλαυσε όλα όσα επιθύμησε η ψυχή του, αυτός λοιπόν είπε τα μοναδικά και ανεπανάληπτα σε σοφία λόγια πως: «Ματαιότης ματαιοτήτων τα πάντα ματαιότης». Ας προσέξουμε καλά, διότι δεν τα είπε αυτά τα λόγια σε κατάσταση κάποιας θλίψεως, αλλά αντιθέτως ήταν σε κατάσταση πλήρους ψυχοσωματικής υγείας, που σημαίνει πως τα φοβερά αυτά λόγια είναι θεόπνευστα και έχουν πολύ μεγάλο ωφέλιμο νόημα για όσους θέλουν να τα μελετήσουν σε βάθος με ειλικρίνεια. Και αφού ο σοφός βασιλιάς με τις πέντε αυτές σοφές λέξεις μας αποκαλύπτει τι είναι στην πραγματικότητα η επίγεια ζωή, σαν συμπέρασμα και παραίνεση μας λέει πως: « Να σέβεσαι το Θεό και να τηρείς τις εντολές Του, αυτό είναι το παν για τον άνθρωπο».

Να λοιπόν πώς ο σεβασμός προς τον Θεό είναι υπεράνω κάθε άλλου αγαθού ακόμα και αυτής της σοφίας. Όντως πολύ μεγάλο πράγμα είναι να νιώσει και να αντιληφτεί με την καλή έννοια την ματαιότητα που μας αναφέρει ο προφήτης Σολομών. Μάλλον χρειάζεται η άνωθεν σοφία για να γίνει αυτό, διότι σε άλλη περίπτωση είναι εντελώς αδύνατον να νιώσει ο άνθρωπος την ματαιότητα αυτής της επίγειας και πρόσκαιρης ζωής. Μπορούμε να πούμε με απόλυτη σιγουριά πώς μόνο οι ευρισκόμενοι στην ορθόδοξη αληθινή πίστη μπορούν να νιώσουν την ματαιότητα και όχι όλοι, διότι απαιτούνται πολλές προϋποθέσεις για να συμβεί αυτό. Με λίγα λόγια χρειάζεται ο άνθρωπος να είναι πολύ συνδεδεμένος με τον αληθινό άγιο Τριαδικό Θεό, ώστε αυτή η μεγάλη συνειδητοποίηση της ματαιότητος να έρθει ως δώρο από τον Θεό. Μάλλον τώρα που διανύουμε την περίοδο της Χάριτος του Θεού που παρήλθε η σκιά του νόμου, η κατανόηση της ματαιότητος έρχεται ως επακόλουθο όταν είμαστε συνδεδεμένοι με το Χριστό. Το βλέπουμε αυτό έντονα στους βίους των Αγίων μας, αφού όλοι οι άγιοι πρώτα εννοήσανε καλώς την ματαιότητα και μετά αγάπησαν εξ όλης της καρδιάς τους την αιωνιότητα. Αν κανείς δεν βάλει στόχο την αιωνιότητα του Χριστού, δε νομίζω να έχει νόημα να ασχολείται για να εννοήσει την ματαιότητα αυτής της ζωής. Μάλλον σε αυτήν την περίπτωση συμφέρει να είναι ο άνθρωπος προσκολλημένος στην ματαιότητα, διότι όπως αποδεικνύεται και όπως προείπαμε πρέπει να έρθει ως δώρο από Τον Χριστό η εννόηση της ματαιότητος, κι αυτό μετά από πολύ χριστιανικό αγώνα. Οι πρώτοι άνθρωποι που εννοήσανε καλώς την ματαιότητα στην περίοδο της Καινής Διαθήκης είναι οι δώδεκα μαθητές και απόστολοι του Χριστού και τους βλέπουμε με πολλή άνεση εγκαταλείψανε τα πάντα για χάρη του διδασκάλου τους Χριστού. Επιχείρησαν κι άλλοι να το κατορθώσουνε αυτό, αλλά η καρδιά τους δεν ήταν ευθεία κι έτσι δεν το πέτυχαν. Όπως για παράδειγμα ο πλούσιος νέος του Ευαγγελίου αποχώρησε περίλυπος από

την συνομιλία που είχε με τον Χριστό. Δεν άδραξε την ευκαιρία να γίνει μαθητής Του, όταν του πρότεινε ο Κύριος να πουλήσει τα υπάρχοντά του και να τα μοιράσει στους φτωχούς. «Ήν γάρ ἔχων κτήματα πολλά».

Πάντως αν ρίξουμε μια ματιά με ειλικρίνεια στην ζωή της ανθρωπότητας το μόνο που θα διαπιστώσουμε με πολλή σιγουριά είναι πως οι άνθρωποι λατρεύουν στην κυριολεξία την ματαιότητα αυτής της ζωής κι όχι μόνο άθεοι, αλλόθρησκοι κλπ αλλά κι εμείς οι ορθόδοξοι χριστιανοί δεν υστερούμε καθόλου απ' αυτήν την ελεεινή πραγματικότητα. Και ενώ διαβάζουμε στην Παλαιά Διαθήκη να λέει ο Θεός πως: « η γη είναι δική μου, εγώ την δημιούργησα» ακούμε τώρα κάτι ανθρωπάκια να λεν πως είναι πλανητάρχες!! Αυτό είναι εντελώς παράνομο που λένε, αφού οι ίδιοι δεν έχουν δημιουργήσει καμία γη, αλλά μόνο στο Δημιουργό Θεό ανήκει η λέξη πλανητάρχης. Το συμπέρασμα λοιπόν βγαίνει πως για να κατανοήσει ο άνθρωπος καλώς την ματαιότητα πρέπει να είναι ορθόδοξος χριστιανός και όχι μόνο, αλλά να σέβεται πολύ τον άγιο Τριαδικό Θεό. Κατά τους αγίους Πατέρες μας η σωστή και κατά Θεόν κατανόηση της ματαιότητας είναι σωστό πανηγύρι! Τότε ο χριστιανός νίκησε τα τρία μεγαθήρια κακά του κόσμου τούτου, που είναι οι αρχηγοί και η δύναμη της ματαιότητας και ονομάζονται «φιλαργυρία, φιληδονία, φιλοδοξία». Δεν νικούνται με τίποτα αυτά τα 3 κακά παρά μόνο με την κατά Θεόν σωστή κατανόηση της ματαιότητας. Σε άλλη περίπτωση το να επιχειρήσει ο άνθρωπος χωρίς τη βοήθεια του Θεού να κατανοήσει τη ματαιότητα αυτής της ζωής είναι πολύ επικίνδυνο, διότι τους καρπούς που θα τρυγήσει θα είναι γεμάτοι από θανατηφόρες τοξίνες της απογοητεύσεως και της απαισιοδοξίας. Με την κατά Θεόν και ειλικρινή μετάνοια μπορούμε να πούμε πως αρχίζουμε να οσφραινόμαστε το μεγαλείο αυτό και αν τολμήσουμε και επιδοθούμε με όση δύναμη έχει ο καθένας μας στην εκπλήρωση των εντολών του Χριστού, τότε αρχίζουμε και ψηλαφίζουμε αυτό το μεγαλείο που δεν έχει ούτε αρχή ούτε τέλος, διότι πηγάζει από την πανσοφία του Χριστού. Και αν κανείς αξιωθεί και επιμείνει στην εργασία των εντολών του Χριστού, τότε αυτός θα νιώθει πως τον βαραίνει και η φανέλα που φοράει επάνω του! Διότι η ψυχή και η καρδιά του θα βρίσκονται στην αιωνιότητα, ενώ ακόμη ζει και βρίσκεται στην γη ανάμεσα σε ανθρώπους, πράμα εντελώς παράδοξο για τους αμύητους σε αυτήν την μακαρία κατάσταση. Τελειώνοντας οφείλω να ομολογήσω πως εγώ βρίσκομαι αιχμάλωτος εκουσίως στην ματαιότητα αυτής της ζωής , και αν βρίσκονται κι άλλοι σ' αυτήν την ελεεινή κατάσταση, δεν θα απαισιοδοξήσουμε, αλλά με πολύ θάρρος και ελπίδα θα προσπαθήσουμε να βάζουμε αρχή μετανοίας και σεβασμού προς τον άγιο Τριαδικό Θεό μας και θα είμαστε βέβαιοι πως η ελπίδα προς τον Χριστό ποτέ δεν αποτυγχάνει ούτε ντροπιάζει.

Ο Χριστός και η Παναγία μας να δώσει. Αμήν.